

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Економіка спорту»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність – **017 Фізична культура і спорт**
Освітньо-професійна програма – Фізична культура і спорт
Рік навчання - 3, семестр 6
Форма навчання - денна
Кількість кредитів ЄКТС - 4
Мова викладання - українська

Викладач курсу
Контактна інформація
викладача (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Костенко Микола Петрович
+380673063080
futbol.kostenko@gmail.com

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Економіка спорту» є здобуття загальних та спеціальних економічних знань, навчитися компетентно приймати рішення, обговорювати і оцінювати отримані результати, а також сформувати економічну культуру, щоб швидше адаптуватися в умовах ринкової економіки.

Завдання дисципліни є:

1. Розвиток мислення, що сприятиме свідомому розв'язанню проблем економічного характеру, які можуть виникнути в майбутній професії;
2. Формування знань про типові економічні явища, матеріально-технічну базу галузі, її фінансування та організацію діяльності;
3. Ознайомлення з нормативними фінансовими документами підприємства галузі «Фізична культура і спорт»;
4. Вивчення ринку галузі «Фізична культура і спорт», об'єктів і суб'єктів ринкових відносин.

Основні результати навчання та набуття компетентності, які вони формують:

- **Інтегральна компетентність**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- **Загальні компетентності (ЗК):**

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

- **Фахові (спеціальні) компетентності (СК):**

СК 6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.

СК 13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.

СК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

- **Результати навчання (РН):**

РН 19. Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства.

РН 20. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (л/ п/ср)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
3 курс 6 семестр				
Змістовний модуль 1. Фізична культура і спорт як галузь громадського та економічного розвитку				
Тема 1.1. Економіка спорту як навчальна дисципліна.	2/4/5	<p>Знати</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні поняття та принципи економіки спорту. • Структуру та функції фінансових систем у спортивній сфері. • Методи оцінки ефективності інвестицій у спорт. • Податкові та фінансові стимули для розвитку спортивної індустрії. • Фінансові аспекти організації та проведення спортивних заходів. • Специфіку управління фінансовими ресурсами у спортивних організаціях. • Проблеми та виклики фінансового управління у спортивному секторі. • Роль спонсорства та меценатства у фінансуванні спорту. • Фінансові аспекти участі спортсменів у міжнародних змаганнях та трансферах. • Тенденції розвитку фінансового менеджменту в спорті. <p>Вміти</p> <ul style="list-style-type: none"> • Розробляти та аналізувати фінансові стратегії у сфері спорту. • Оцінювати фінансові ризики та визначати шляхи їх зменшення. • Планувати та використовувати бюджетні ресурси для спортивних заходів. • Вести бухгалтерський облік та аналіз фінансової діяльності спортивних організацій. • Розробляти ефективні моделі управління фінансовими ресурсами спортивних команд та клубів. • Організовувати та контролювати фінансові процеси на різних рівнях спортивної індустрії. • Встановлювати та підтримувати фінансові партнерства та співпрацю у сфері спорту. • Аналізувати фінансові витрати та прибутки спортивних заходів. • Розробляти плани фінансового розвитку та управління проектами в спорті. • Сприяти розвитку інноваційних підходів у фінансовому менеджменті в спортивній галузі. 	<p><i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстовою лекцією в eLearn чи іншій мережі).</p> <p><i>Виконання та задача</i> <i>практичної роботи</i> (Написання доповідей, підготуватися до обговорення питань тем на практичних заняттях).</p> <p><i>Виконання самостійної роботи</i> (опрацювання тем самостійної роботи за модулем та ведення конспекту).</p> <p><i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (виконання тестових завдань на заняті чи в eLearn)</p>	<p>Згідно політики оцінювання та розподілу балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни</p>
Тема 1.2. Фінансове планування та бюджетування в спорті.	2/6/5			
Тема 1.3. Матеріально-технічна база у галузі фізичної культури і спорту. Джерела фінансування у спорті.	2/6/10			
Тема 1.4. Фінансування фізичної культури і спорту. Фінансовий аналіз спортивних організацій.	2/6/10			
Змістовний модуль 2. Організація економічної діяльності у сфері фізичної культури і спорту				

<p>Тема 2.1. Основи управління спортивним бізнесом</p>	<p>2/8/10</p>	<p>Знати</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні концепції маркетингу та їх застосування в спортивній індустрії. • Специфіку маркетингових досліджень у сфері спорту та їх роль у прийнятті управлінських рішень. • Методи формування та просування бренду спортивного товару чи послуги. • Техніки позиціонування спортивних брендів на ринку. • Особливості маркетингової комунікації у спорті, включаючи використання соціальних мереж та медіа. 	<p><i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстовою лекцією в eLearn чи іншій мережі). <i>Виконання та задача практичної роботи</i> (Написання доповідей, підготуватися до обговорення питань тем на практичних заняттях). <i>Виконання самостійної роботи</i> (опрацювання тем самостійної роботи за модулем та ведення конспекту). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (виконання тестових завдань на заняті чи в eLearn)</p>	<p>Згідно політики оцінювання та розподілу балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни</p>
<p>Тема 2.2 Ціноутворення на фізкультурно-спортивні послуги</p>	<p>2/8/10</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Роль спонсорства у розвитку спортивних заходів та команд. • Специфіку укладання та управління спонсорськими угодами в спортивній галузі. • Взаємодію маркетингових та спонсорських стратегій у створенні позитивного іміджу. • Вплив маркетингових та спонсорських заходів на розвиток спортивних організацій. • Тенденції розвитку маркетингу та спонсорства в спортивній індустрії. <p>Вміти</p> <ul style="list-style-type: none"> • Розробляти та впроваджувати маркетингові стратегії в сфері спорту. 		
<p>Тема 2.3 Оплата праці у галузі фізичної культури і спорту</p>	<p>2/8/10</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Визначати цільову аудиторію та розробляти сегментовані маркетингові кампанії. • Використовувати інструменти інтернет-маркетингу для спортивних заходів та продуктів. • Створювати та підтримувати позитивний бренд спортивного товару чи послуги. • Оцінювати ефективність маркетингових заходів у спортивній галузі. • Укладати та аналізувати угоди зі спонсорами, враховуючи взаємні користі. • Розробляти інтегровані стратегії маркетингу та спонсорства для підтримки спортивних заходів. • Впроваджувати інноваційні методики та ідеї у маркетингу спорту. • Вести взаємодію з медіа та соціальними мережами для просування спортивних продуктів та заходів. • Аналізувати ринкові тенденції та адаптувати маркетингові стратегії до змін в споживчому попиті. 		

УТВОРЕННЯ ОЦІНКИ ЗА КУРС

Оцінка за курс утворюється з оцінки навчальної роботи, що складає 70% ваги, та оцінки за підсумкову атестацію (залік), що складає 30% ваги.

Більш детальний розподіл балів за різні види роботи подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни

Види діяльності	К-ть балів
Змістовний модуль 1.	100

Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 1	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 2	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 3	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 4	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 5	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 6	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 7	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 8	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 9	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 10	5
Наявність конспектів за темами самостійної роботи	20
Модульна контрольна робота. Виконання 30 тестових завдань за тематикою змістовного модуля	30
Змістовий модуль 2.	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 11	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 12	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 13	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 14	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 15	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 16	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 17	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 18	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 19	5
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 20	5
Наявність конспектів за темами самостійної роботи	20
Модульна контрольна робота. Виконання 30 тестових завдань за тематикою змістовного модуля	30
Всього за види діяльності (Рейтинг навчальної роботи - Рн.р.)	70
Екзамен (Рейтинг підсумкової атестації – Рат.)	30
Рейтингова оцінка навчальної дисципліни – Рн.д.	100

Шкала оцінювання студентів

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Презентації, тестові завдання, доповіді, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Презентації, тестові завдання, доповіді повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Брикульський О. Хочеш жити – заробляй, або прибутковий спорт. Вісник спортивного комітету України Sportcom. 2015; 11: 68, 69.
2. Бутко М.П. та ін. Стратегічний менеджмент Навч. посіб./ М.П. Бутко та ін.-Чернівці.: ЧНТУ., 2019. 371с.
3. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства. К., 2016.
4. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня зі спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура). Житомир: Вид-во «Рута». 2022. 124 с.
5. Данилюк І. Як фінансується спорт у 10 містах Європи. URL: <https://usport.info/2022/09/ten-cities/>
6. Дорожня карта реформ у сфері фізичної культури та спорту. Міністерство молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/16627>.
7. Журба МА. Зарубіжний досвід державного регулювання сфери фізичної культури і спорту. Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. 2017; 79: 51–57. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/9169>
8. Закон України про фізичну культуру і спорт. від 24.12.1993 № 3808-ХІІ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>
9. Закон України про фізичну культуру і спорт. від 24.12.1993 № 3808-ХІІ Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>
10. Ковальчук Г.П. Менеджмент в галузі фізичної культури і спорту: навч. посіб. / Г.П.Ковальчук, - Кам'янець-Подільський: Рута, 2014.-227с.
11. Кононович ВГ. Нормативно-правові засади державного управління у сфері фізичної культури і спорту на прикладі європейських країн. Державне будівництво. 2013; 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2013_1_32
12. Кононович ВГ. Нормативно-правові засади державного управління у сфері фізичної культури і спорту на прикладі європейських країн. Державне будівництво. 2013; 1. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2013_1_32
13. Криштанович С. Менеджмент і маркетинг у фізичній культурі і спорті. Навч. посіб./ С. Криштанович, В. Холявка.-Львів.: ЛДУФК, 2018. С.
14. Криштанович С. Спортивний менеджмент : навч. посіб. Львів : ЛДУФК ім. Івана Боберського, 2020. 208 с.
15. Кузьмін О.Є. Менеджмент: графічна і таблична візуалізація навч. посіб. / О.Є. Кузьмін та ін.-Львів, видав. Львівської політехніки, 2014. 156с.
16. Лушак В. Значення спортивної галузі у зростанні добробуту країни. Персонал. МАУП. 2009 № 1. С. 42 – 47
17. Мальська М.П., Білоус С.В. Менеджмент організацій: теорія і практика. Навчальний посібник. SBA-Print. 2021. 190 с.
18. Мединський С. В. Перспективи забезпечення та розвитку фізичної культури і спорту серед дорослого населення України. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: наук. моногр. / за ред. проф. Єрмакова С. С. Харків. ХДАДМ. 2006. № 4. С. 116 – 118.
19. Мичуда Ю.П. Жуляев В.Н. Особенности финансирования массового спорта в Европе в начале XXI века. Физическое воспитание студентов. 2013. Т1.
20. Нікітенко С. В. Специфіка здійснення заходів із фінансування фізичної культури і спорту в Україні в умовах кризи. Теорія та практика державного управління 2(53)/2016 с. 96-100 file:///C:/Users/user/Downloads/Tpdu_2016_2_18.pdf
21. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18 бер. 2004 р. № 1629-IV (Редакція від 04.11.2018, підстава – 2581–VIII) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>.

22. Рудавка С.І. Соціально-економічні проблеми алкоголізму в Україні та їх вплив на здоров'я людини. Вісник Вінницького національного медичного університету” 2017, №2 (Т.21) С. 529 – 534
23. Стасюк, Р. М.; Васильєв, В. В.; Песоцький, С. М. Економічні передумови формування ринкових відносин у сфері фізичної культури і спорту. Науковий часопис «Науково педагогічні проблеми фізичної культури». 2019. Випуск 3(111). С. 183 – 187.
24. Стрикаленко Є.А. Порівняння ефективності економічної діяльності в провідних американських спортивних лігах Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2013. – № 3 – С. 69-72 doi:10.6084/m9.figshare.644983
25. Туряниця О.О. Американська модель професійного спорту: особливості конституційно-правового регулювання. Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2019 С. 85-88.
26. Федоренко В.Г. Менеджмент. Підручник. К.: Вид. Алерта. 2015. - 492с.
27. Шкільняк М, М, та ін. Менеджмент . Навч. посіб. / М.М. Шкільняк та ін./ Тернопіль: Крок, 2017. - 252с.
28. Яблонська Л, Кропивницька Т. Зарубіжний досвід функціонування європейської моделі спорту (на прикладі Угорщини). Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2019; 3: 50-56 DOI:10.32652/tmfvs.2019.3.50-56

Додаткові:

29. Kryshchanovych S. Concept of Future Sports Managers' Professional Competences Formation / M. Kryshchanovych, S. Kryshchanovych, M. Navrylyuk // Ukrainian Journal of Educational Research. - 2017. - Vol. 2, N 1(2). - P. 57-61
30. Жданова О. Основи управління сферою фізичної культури і спорту : навч. посіб./ Ольга Жданова, Любов Чеховська. - Львів : ЛДУФК, 2017 – 224 с.
31. Имас Е. В. Маркетинг в спорте / Е. В. Имас, Ю. П. Мичуда, Е. В. Ярмолюк. - Киев : Олимпийская литература, 2016. - 288 с.
32. Имас Е. В. Маркетинг в спорте: теория и практика : [монография] / Е. В. Имас, Ю. П. Мичуда, Е. В. Ярмолюк. - Киев : Олимпийская литература, 2015. - 228 с.
33. Имас Е. Тенденції розвитку у сфері фізичної культури та спорту в умовах сучасного ринку / Євген Имас, Юрій Мичуда // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. - 2015. - № 2. - С. 142-149.
34. Криштанович С. Етапи підготовки системи формування професійної компетентності спортивних менеджерів / С. Криштанович // Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи : зб. наук. пр. - Конін ; Ужгород ; Дрогобич, 2018.-С. 200-202.
35. Криштанович С. Система формування ключових компетентностей майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту / С. Криштанович // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота : [зб. наук. пр.]. -- Ужгород, 2018. - Вип. 1(42), ч. 1.-С. 122-126.

Інформаційні ресурси:

36. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
37. <https://zakon.rada.gov.ua/iaws/show/42/2016>
38. www.nbu.gov.ua
39. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
40. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
41. White Paper on Sport [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.aop.pt/upload/tb_content/320160419151552/35716314642829/whitepaperfullen.pdf
42. The European Model of Sport [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bso.or.at/fileadmin/Inhalte/Dokumente/Internationales/EU_European_Model_Sport.pdf